

Christologické texty

**Rozbor zásadních zavádějích pasáží
v *Překladu nového světa Svatých písem*
vydaných Společností Strážná věž**

Jana Bartošová

Tato stránka je záměrně ponechána prázdná

OBSAH

Úvod.....	1
Jan 1:1	3
Jan 1:18	5
Jan 8:58	7
Jan 10:38.....	9
Jan 14:14.....	10
Římanům 10:13	11
Filipanům 2:6, 7.....	13
Kolosanům 1:15-20	15
Židům 1:8-9.....	20
Závěr	22

Plné znění rozebíraných pasáží dle *Překladu nového světa Svatých písem*.
Kurzíva a přeškrtnutý text upozorňují na specifika tohoto překladu.

- Jan 1:1** Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Slovo bylo *bohem*.
- Jan 1:18** Žádný člověk nikdy neviděl Boha; *jediný zplozený bůh*, který je v Otcově náručí, ten jej vysvětlil.
- Jan 8:58** Ježíš jim řekl: Vpravdě, vpravdě vám říkám: Dříve než Abraham začal existovat, *byl jsem já*.
- Jan 10:38** Ale jestliže je činím, i kdybyste nevěřili mně, věřte těm skutkům, abyste poznali a nadále věděli, že *Otec je ve spojení se mnou a já jsem ve spojení s Otcem*.
- Jan 14:14** Jestliže ~~mně~~ poprosíte o cokoli v mém jménu, chci to udělat.
- Řím 10:13** Vždyť každý, kdo *vyzývá Jehovovo* jméno, bude zachráněn.
- Filip 2:6** Který, ačkoli existoval v Boží podobě, neuvažoval o tom, že by něco uchvátil, totiž *aby byl rovný Bohu*. **7** Ne, ale zřekl se sám sebe, přijal podobu otroka a stal se podobným lidem.
- Kol 1:15-20** On je obrazem neviditelného Boha, *prvorozeným* všeho stvoření, **16** protože jeho prostřednictvím byly stvořeny všechny *[jiné]* věci v nebesích a na zemi, věci viditelné a věci neviditelné, ať již jsou to trůny nebo panství nebo vlády nebo autority. Všechny *[jiné]* věci byly stvořeny skrze něho a pro něho. **17** Je také přede všemi *[jinými]* věcmi, a jeho prostřednictvím byly všechny *[jiné]* věci uvedeny v existenci, **18** a je hlavou těla, sboru. Je počátkem, prvorozeným z mrtvých, aby se stal tím, kdo je ve všem první **19** protože [Bůh] uznal za dobré, aby v něm přebývala všechna plnost **20** a aby skrze něho opět smířil se sebou všechny *[jiné]* věci, ať již jsou to věci na zemi nebo věci na nebesích, tím, že způsobil pokoj prostřednictvím krve, [kterou prolil] na mučednickém kůlu.
- Heb 1:8-9** Ale o Synovi: Bůh je po celou věčnost tvým trůnem a žezlo tvého království je žezlo přímosti. **9** Miloval jsi spravedlnost a nenáviděl jsi bezzákonnost. Proto tě *Bůh*, tvůj Bůh, pomazal olejem jásání víc než tvé společníky.

Tato stránka je záměrně ponechána prázdná

–I. ÚVOD

Velmi dobře znám učení Svědků Jehovových, protože jsem osobně několik let prožila v této organizaci a vysvětlovala jsem dalším lidem, co učí Společnost Strážná věž. Sama jsem několik let používala Překlad nového světa Svatých Písem. Dnes s odstupem času mohu díky Boží milosti vidět, jak se jejich překlad Bible stal ideologickým nástrojem, který má čtenářům pomoci pochopit a přijmout poselství Svědků Jehovových bez výhrad a pochybností. Místo toho, aby se stal pomocí na cestě k „duchovnímu pokroku“, jak to tvrdí v předmluvě překladatelský výbor, zavádí čtenáře na důležitých místech, zejména o Kristově božství, na scestí. Už apoštol Pavel varoval v Galatským 1, 7: „Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí evangelium Kristovo obrátit v pravý opak.“

Jako křesťanka se cítím povinna zastat se pravého evangelia a vydat svědectví o svém Spasiteli, Ježíši Kristu. Proto jsem si vybrala toto, mně blízké téma, a ve své práci chci poukázat na několik zásadních zavádějících pasáží v Překlade nového světa Křesťanských řeckých písem, které jsou v rozporu s křesťanskou christologií.

Práci jsem rozdělila na 9 oddílů – písmena A až CH. Každý oddíl se skládá ze 3 částí – I, překlady, II, rozbor textu a komentář, III, zhodnocení. V závěru práce přináším obecné hodnocení překladu NS a komentuji teologii christologie, kterou učí Svědkové Jehovovi. Nakonec připojuji seznam použité literatury.

Jak vznikl Překlad nového světa?

Překlad nového světa Křesťanských řeckých písem se poprvé objevil 2. 8. 1950 na mezinárodním sjezdu na Yankee stadióně v New Yorku. První vydání v angličtině vyšlo v nákladu 480 000 výtisků, druhé vydání bylo revidováno a publikováno s malými úpravami 1. 5. 1951. Překlad nového světa Hebrejských písem vycházel postupně v letech 1953 – 1960 v 5 svazcích, kompletně vyšel v jedné knize roku 1961. V r. 1991 byl zčásti nebo zcela přeložen do 10 jiných jazyků; celkový rozšířený náklad činil přes 39 miliónů výtisků. V češtině poprvé vyšel v r. 1991 na mezinárodním sjezdu na Strahově v Praze, kde ho všichni Svědkové Jehovovi dostali jako dar a přijali s velkým aplausem. Svědkové Jehovovi odložili své Bible kralické a Ekumenické překlady, které měli do té doby, a začali hromadně i v naší zemi používat a rozšiřovat NS.

Nikdo vlastně neví, kdo stojí za anonymním „překladatelským výborem“, protože jejich jména nebyla nikdy oficiálně zveřejněna. Údajně proto, že tito lidé nechtějí hledat svou slávu. Ve skutečnosti se však nabízí daleko přízemnější důvody: nikdo si nemůže ověřit kvalifikaci překladatelů a není žádná konkrétní

osoba, která by nesla za překlad odpovědnost. Bývalý Svědek Jehovův William Cetnar, který pracoval v letech 1950 – 1958 v ústředí SJ v Brooklynu v USA, píše: „Z mého pozorování N. H. Knorr, F. W. Franz, A. D. Shroeder, G. D. Gangas a M. Henschel se společně setkávali na těchto překladatelských schůzkách. Kromě viceprezidenta Franze (a jeho vzdělání bylo omezené) nikdo ze členů výboru neměl adekvátní vzdělání nebo dřívější zkušenosti ve funkci jako biblický kritický překladatel.“ (We Left JW's a Non-prophet organization str. 74)

Použité zkratky:

NS	Překlad nového světa Svatých písem
EP	Ekumenický překlad
KB	Kralická bible
LXX	Septuaginta
Ř	Greek – English New Testament
SJ	Svědkové Jehovovi

– II. HLAVNÍ ČÁST –

A) Jan 1:1

I. Překlady:

NS: Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Slovo bylo bohem.

EP: Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha , to Slovo bylo Bůh.

KB: Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh.

Ř: Εν αρχη ην ο λογος, και ο λογος ην προς τον θεον, και θεος ην ο λογος.

II. Rozbor textu a komentář:

...και θεος ην ο λογος

Substantivum θεος (Bůh) je v poslední části biblického textu bez určitého členu ο.

+Podobně je tomu však i na jiných místech, kde se jednoznačně píše o Bohu Otcí, aniž by substantivum θεος bylo označeno určitým členem ο:

Mk 12,27 ουκ εστιν θεος νεκρων – není Bohem mrtvých

L 20,38 θεος δε ουκ εστιν νεκρων – přece není Bohem mrtvých

J 8,54 ον υμεις λεγετε οτι θεος ημων εστιν – o němž vy říkáte, že je to váš Bůh

Fp 2,13 θεος γαρ εστιν ο ενεργων εν υμιν – neboť je to Bůh, který ve vás působí

Žd 11,16 διο ουκ επαισχυνεται αυτους ο θεος θεος επικαλεισθαι αυτων – proto sám Bůh se nestydí nazývat se jejich Bohem

+Nebo se vyskytuje v témže kontextu dvakrát, jednou s určitým členem ο a podruhé bez něho:

J 3,2 ραββι, οιδαμεν οτι απο θεου εληλυθας διδασκαλος ... εαν μη η ο θεος μετ' αυτου – Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha ... není-li Bůh s ním

J 13,3 και οτι απο θεου εξηλθεν και προς τον θεον υπαγει – a že od Boha vyšel a k Bohu odchází

Ř 1,21 διοτι γνοντες τον θεον ουχ θεον ως εδοξασαν – poznali Boha, ale nevzdali mu čest jako Bohu

1 Te 1,9 και πως επεστρεψατε προς τον θεον απο των ειδωλων δουλευειν θεω ζωντι και αληθινω – a jak jste se obrátili od model k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému

1 Pe 4,11 ει τις λαλει, ως λογια θεου ... ως εξ ισχυος ην χορηγει ο θεος – kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží ... ať to činí ze síly, kterou dává Bůh

V řecké gramatice není neurčitý člen, jak je tomu například v angličtině (a, an). Řečtina používá pouze určitý člen ο (v angličtině the), ale jak vidíme z výše uvedených příkladů, v novozákonních spisech neplatí, že pokud určitý člen chybí, musíme chápat substantivum obecně, ve smyslu nějaký z různých možných. Absence určitého členu před slovem θεος rozhodně neznamená, že máme tento pojem chápat jako nějaký bůh, odlišný od Všemohoucího Boha, Hospodina. Ve skutečnosti přijmout názor, že Ježíš Kristus je nižší, menší bůh, je v radikálním rozporu s monoteistickým křesťansko-judaistickým učením. Bible jasně tvrdí o Hospodinu:

„...jsem jedině já, jiný bůh vedle mě není.“ Dt 32,39

„Já jsem Hospodin a jiného už není, mimo mne žádného Boha není.“ Iz 45,5
Je-li Ježíš Kristus BŮH, musí být buď pravý nebo falešný. Ale dělat z Krista menšího pravého boha je proklamací polyteismu.

Kdyby chtěl apoštol Jan touto gramatickou vazbou pouze říci, že Logos je božský (v adjektivním smyslu), jak tvrdí dále svědkové Jehovovi, mohl přímo použít řeckého adjektiva -θειος, které se vyskytuje v NZ ve 3 případech:

Sk 17, 29 το θειον ειναι ομοιον – božstvo se podobá něčemu

2 Pe 1,3 της θειας δυναμεως αυτου – jeho božská moc

2 Pe 1,4 ινα δια τουτων γενησθε θειας κοιωνοι φυσεως – abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti

+ Následující příklady dokazují, že Ježíš Kristus je přímo označen jako ten pravý Bůh – jasně specifikován určitým členem – ο θεος:

J 20,28 ο κυριος μου και ο θεος μου – Můj Pán a můj Bůh!

Mt 1, 23 το ονομα αυτου Εμμανουηλ ... μεθ' ημων ο θεος – dají mu jméno Immanuel ... „Bůh s námi“

Žd 1,8 προς δε τον υιον. ο θρονος σου ο θεος – o synovi však: „Tvůj trůn, Bože

III. Zhodnocení:

Svědkové Jehovovi tvrdí ve své publikaci „Měl bys věřit v trojici?“: „Vyžaduje tedy kontext u Jana 1:1 neurčitý člen? Ano, protože celá Bible dosvědčuje, že Ježíš není všemohoucí Bůh. ... Nazývat Jehovu Boha „všemohoucím“ by mělo pramalý význam, kdyby neexistovali jiní, kteří se také nazývají bohové, ale mají nižší nebo podřízené postavení.“ (str. 28)

Tato spekulace vychází z jejich předpojaté teologie, která striktně odmítá Kristovo božství. Svým překrouceným překladem dávají čtenáři vlastní výklad textu, který hrubě přehlíží závažné gramatické argumenty. Degradovali Ježíše Krista na nižšího boha, a tak sami ze sebe učinili polyteisty. Celý kontext Janova evangelia však jasně ukazuje na božství Ježíše Krista, a tím odmítá jakékoli gnostické spekulace o nižším bohu – je uctíván (9,38), dává věčný život (10,28), je totožný s Hospodinem (12,39-41x Iz 6,8-10).

B) Jan 1:18

I, Překlady:

NS: Žádný člověk nikdy neviděl Boha, jediný zplozený bůh, který je v Otcově náručí, ten jej vysvětlil.

EP: Boha nikdy nikdo neviděl, jednorozený Syn (pozn. jednorozený Bůh), který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.

KB: Boha žádný nikdy neviděl, jednorozený ten Syn, kterýž jest v lůnu Otce, onť vypravil.

Ř: Θεον ουδεις εωρακεν πωποτε μονογενη θεος ο ων τον κολπον του πατρος εκεινος εξηγησατο.

II, Rozbor textu a komentář:

a) μονογενης θεος – jednorozený Bůh

Tato obdoba je doložena nejlepšími řeckými manuscripty (např. Codex Sinaiticus, Codex Vaticanus, Codex Ephraemi, Codex Regius), včetně Bodmerova papýru a některých raných verzí (koptické a syrské). Potvrzují ji někteří z raných církevních otců jako např. Ireneus, Clement Alexandrijský, Origen.

Toto znění textu doloženo daleko věrohodněji než druhá verze.

b) μονογενης υιος – jednorozený Syn

Tato obdoba pochází z pozdější doby, nachází se ve starých latinských a syrských textech, také v Codexu Alexandrinus. Je známá raným církevním otcům jako např. Athanasius, Clement, Hippolytus.

c) význam slova – μονογενης

Toto slovo se vyskytuje v Novém zákoně celkem 9x.

Lukáš: 3x

7,12 (naimská vdova) jediný syn matky – μονογενης υιος τη μητρι αυτου

8,42 (Jairova dcera) jedinou dceru – θυγατηρ μονογενης

9,38 (posedlý chlapec) jediné dítě – μονογενης μοι

Židům: 1x

11,17 (Abrahám o Izákovi) jediného syna – τον μονογενη

Jan: 5x

1,14 δοξαν ως μονογενους παρα πατρος – slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn

1,18 μονογενης υιος – jednorozený Syn

3,16 τον μονογενη – jediného Syna

3,18 του μονογενους υιου του θεου – jednorozeného Syna Božího

1. J 4, 9 τον μονογενη – jediného Syna

+ Výklad slova „monogenés“ podle Svědků Jehovových:

„Takže život Ježíše, jednozplodeného Syna, měl svůj počátek. A všemohoucí Bůh může být právem nazván jeho zploditelem, čili Otcem, ve stejném smyslu, v jakém zplodil syna pozemský otec, například Abraham. (Hebrejcům 11:17) Když tedy Bible mluví o Bohu jako o „Otcí“ Ježíše, myslí tím, co říká – že jsou dva samostatní jedinci. Bůh je starší. Ježíš je mladší – věkem, postavením, mocí i poznáním.“ (Měl bys věřit v trojici?, str. 16)

Zásadně používají pro překlad tohoto termínu spojení „jediný zplodený“.

+ Biblický pohled na slovo „monogenés“:

Podle „The Complete Word Study Dictionary – NT“ toto slovo znamená jedinečný, jediný svého druhu, jediný. Pokud se vztahuje na lidské vztahy v rodině, znamená jeden jediný (syn, dcera), v případě Abraháma a Izáka ale nese význam jedinečný v postavení (jako vyvolené dítě, nositel požehnání podle Božího zaslíbení v Gen 22, 18).

Toto slovo použité v souvislosti s Ježíšem popisuje vztah Ježíše k Bohu Otcí, představuje Ježíše jako toho jedinečného, jediného (mónos) svého druhu (génos) .

Popisuje synovství, které Kristus vlastní, ale ne proces, kterým by se takový vztah uskutečňoval. Kristus je Boží Syn svým postavením, jen On je takový a nikdo jiný.

Nazývá Boha Otcem po svém (J 5, 18), nikdy nemluví o Otcí jako o společném Otcí svém a věřících (J 20, 17). Nikdy není nazván τέκνον θεού (dítě Boží), jako jsou nazýváni věřící (J 1, 12, 1. J 3, 1, 2).

III, Zhodnocení

Ježíš Kristus je jedinečný Bůh nade všemi (Ř 9,5), věčný, nikdy nestvořený Boží Syn, jehož původ je odpradávný, ode dnů věčných (Mi 5,2), prožívá unikátní přízeň a požehnání od svého Otce (Ži 1, 4.5).

Pokud Svědkové Jehovovi chtějí srovnávat vztah Ježíše Krista a jeho Otce se vztahem lidského otce a syna a na tomto základě odvozovat, že je tedy stvořen, pak ale stejně pragmaticky musí nutně přijmout myšlenku, že Ježíš musí mít i nebeskou matku. Což je naprosto heretický závěr.

Chápání Krista jako stvořené bytosti však není novým učením, ale moderní formou arianismu, který byl už v raných dobách odmítnut církevními otcí r. 325 na koncilu v Nicaei.

Svědkové Jehovovi si pro svůj překlad biblického textu J1,18 sice vybrali předlohu řeckého textu μονογενής θεός, ale stejně jako u J 1,1 ignorují božství Ježíše Krista a degradují ho na nižšího boha, jinou stvořenou bytost.

C) Jan 8:58

I. Překlady:

NS: Ježíš jim řekl: „Vpravdě, vpravdě vám říkám: Dříve než Abraham začal existovat, byl jsem já.“

NS: ... before Abraham came into existence, I have been. (*angl.*)

EP: Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem.“

KB: Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Prvé nežli Abraham byl, já jsem.

Ř: ειπεν αυτοις Ιησους. αμην αμην λεγω υμιν, πριν Αβρααμ γενεσθαι εγω ειμι.

II. Rozbor textu a komentář

... εγω ειμι

a) Výklad podle Svědků Jehovových

„Výraz u Jana 8:58 je docela jiný než ten, který je použit ve 2. Mojžíšově 3:14. Ježíš je nepoužil jako jméno nebo titul, ale jako způsob vysvětlení své předlidské existence ... Ježíšova přirozená odpověď byla říci pravdu o svém věku. Proto jim tedy oznámil, že byl ‚naživu, než se narodil Abraham‘.“ (Měl bys věřit v trojici? (str. 26)

b) Biblický pohled na text:

Sloveso „eimi“ je v1. os. sg. ind. préz. V řecké gramatice neexistuje perfektní tvar slovesa „být“, takže anglický překlad „I have been“ je naprosto nesprávný a vykonstruovaný. Jediný legitimní překlad tohoto spojení je „já jsem“.

Ježíš použil termín „já jsem“, aby se tak identifikoval s Bohem Jahve, který se představil Mojžíši v Ex 3,14 jako „JSEM, KTERÝ JSEM“. V Septuagintě: „Εγω ειμι ο ων.“ – identické s J 8, 58.

+ Další příklady použití termínu „ego eimi“:

J 8, 24: Jestliže neuvěříte, že já to jsem, zemřete ve svých hříších.

... μη πιστευσητε οτι εγω ειμι...

J 8, 28 : Teprve až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe nečiním nic ...

... γω σεσθε οτι εγω ειμι. ...

J 18, 5.6.8: (na otázku: Koho hledáte?) „Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „To jsem já“. ... Jakmile jim řekl „to jsem já“ (εγω ειμι), couvli a padli na zem. Ježíš odpověděl: „Řekl jsem vám, že jsem to já.“ (εγω ειμι)

J 4, 26; 6, 35.48.51; 8, 12; 10, 7.1.14; 11, 25; 14, 6; 15,1.5

Když Ježíš používá u Jana spojení „ego eimi“, má tento výraz mimořádný teologický význam, Ježíš Kristus je identický se Všemohoucím Bohem. Proto

vojáci, kteří přišli zatknout Ježíše couvli a padli na kolena, když jim Ježíš řekl, kdo je.

Jméno „JSEM, KTERÝ JSEM“ vyjadřuje myšlenku, že Jahve vždy existoval, nebyl nikdy zrozen, nikdy nezemře, je věčný. „...Bůh všemohoucí, ten, který byl a který jest a který přichází.“ (Zj 4, 8b) Bůh aktivně manifestuje svou existenci, je dynamický, zapojen do života svého lidu.

Je zřejmé, že Ježíš v tomto kontextu u J 8,58 nepoužívá „ego eimi“ jako odkaz na svůj věk, ale na svou identitu. On je ten, který věčně existuje sám od sebe, bez počátku, je starší než Abrahám. Ale to není primární sporná otázka. Tady Ježíš reaguje na znepokojení židů, kteří chtějí vědět, KDO je.

J 8, 25: „Řekli mu: „Kdo jsi ty?“ Ježíš jim odpověděl: „Co vám od začátku říkám.“

J 8, 53: “Co ze sebe děláš?”

Nakonec ho ve v.59 začínají kamenovat, protože jeho jasnou proklamaci o jeho božství považují za vrcholné rouhání. (Lv 24, 16) Pouhý fakt, že je starší než Abraham by nebyl legálním důvodem ke kamenování.

Podobně i u Marka 14, 61-64: „Opět se ho velekněz zeptal: ‚Jsi ty Mesiáš, Syn Požehnaného?‘ Ježíš řekl: ‚Já jsem.‘ ... Tu velekněz roztrhl svá roucha a řekl: ‚Nač ještě potřebujeme svědky? Slyšeli jste rouhání. ... Oni pak všichni rozhodli, že je hoden smrti.‘“

III. Zhodnocení:

U Jana 13,19 je psáno, Ježíš řekl svým učedníkům věci předem, „...aby ste potom, až se to stane, uvěřili, že já jsem to.“ (οτι εγω ειμι)

Jedině Bůh Jahve zná budoucnost předem, takže Kristovi učedníci potom v budoucnosti, až se Jeho předpovědi naplní, poznají, že jejich Mistr Ježíš Kristus je totožný s „JSEM, KTERÝ JSEM“, Bohem Jahve.

Svědkové Jehovovi záměrně překroutili toto místo Písma, navzdory tomu, že proti nim mluví pádné biblické a gramatické důvody. Odmítají božství Krista, přestože je z Písma naprosto jasné, že Jahve a Ježíš Kristus jsou identičtí:

Iz 48, 12: (Hospodin) „Já, já jsem ten první, já jsem ten poslední.“

LXX: „εγω ειμι πρωτος και εγω ειμι εις τον αιωνα“

Zj 1, 17 (Ježíš) „Já jsem první i poslední,“

„εγω ειμι πρωτος και εσχατος“

D) Jan 10:38

I. Překlady:

NS: ... abyste poznali a nadále věděli, že Otec je ve spojení se mnou a já jsem ve spojení s Otcem.

EP: ... abyste jednou provždy pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci.

KB: ... abyste poznali a věřili, že Otec ve mně jest a já v něm.

Ř: ... ινα γνωτε και γνωσκητε οτι εν εμοι ο πατηρ καγω εν τω πατρι.

II. Rozbor textu a komentář:

Kontext textu naznačuje, co chtěl Ježíš říci tím, že Otec je v něm a on je v Otci:

10, 30 Já a Otec jsme jedno.

10, 33 Nechceme tě kamenovat pro dobrý skutek, ale pro rouhání: jsi člověk a tvrdíš, že jsi Bůh.

10, 36 ... jak můžete obviňovat mne, kterého Otec posvětil a poslal do světa, že se rouhám, protože jsem řekl: Jsem Boží Syn?

Svědkové Jehovovi tvrdí, že Ježíš tady mluví pouze o jednotě myšlení a záměru, nikoli však o jednotě podstaty. Předložku „en“ překládají výrazem „ve spojení“, čímž rozměňují biblické učení o božství Ježíše Krista. To je však jejich interpretace, kterou přidávají do textu něco, co tam není.

Řecko-český slovník k Novému zákonu, Souček poskytuje následující možnosti překladu předložky „en“:

(předl. s dativem) v, ve (něčem, někom). Někdy se používá ve významu εις = do. Do češtiny nutno podle okolností překládat také: mezi, u skrze a pod., někdy také instrumentálem bez předložky.

Ježíš tady však tvrdí mnohem více, než že má pouze se svým Otcem jednotu mysli a stejný cíl. Je jedno s Otcem ve smyslu podstaty, a židé tomu také tak porozuměli, protože se ho chystali kamenovat za rouhání – identifikoval se s Bohem. Za pouhé vyznání, že je v myšlenkové jednotě s Otcem, by ho nekamenovali, vždyť si to o sobě židé mysleli také. Ježíšovy skutky zjevují tuto jednotu podstaty, jsou totiž společnými skutky Otce a Syna, ze stejného zdroje moci. Jsou to zázračné skutky, které může činit pouze Bůh. „Věřte těm skutkům, abyste jednou provždy pochopili, že Otec je ve mně a já v Otci“, říká jim Ježíš.

Podobně překládají Svědkové Jehovovi další texty:

J 14, 10: Nevěříš, že jsem ve spojení s Otcem a Otec ve spojení se mnou?

J 17, 21: aby všichni byli jedno, právě jako ty, Otče, jsi ve spojení se mnou a já ve spojení s tebou, aby také oni byli ve spojení s námi, ...

+ Svědkové Jehovovi argumentují tím, že Ježíš slovem „jedno“ (řecky hen)

v tomto textu u J 17, 21.22 ukazuje na stejnou jednotu, která je mezi Otcem a Synem a která má být mezi nimi (Otcem a Synem) a učedníky. Proto u J 10, 33 interpretují význam slova „jedno“ (hen) stejně -jednotu smýšlení a záměru. Ale!

a) Použití slova „jedno“ u J 17, 21 neurčuje jeho význam u J 10, 30. Zabýváme se tu dvěma odlišnými kontexty. U Jana 17 se Ježíš modlí za učedníky, aby v tomto rozděleném světě byli sjednocení, nepodléhali tendenci se štěpit kvůli různým otázkám. Modlí se za jejich jednotu. Kdežto u Jana 10 hovoří o identické jednotě Syna a Otce.

b, Pokud chtějí Svědkové Jehovovi přesto tvrdit, že jednotu, kterou sdílí Kristus se svým Otcem je identická s jednotou, kterou sdílí věřící s Kristem, potom by však všichni věřící museli sami o sobě říci i následující:

J 14, 9 Kdo vidí mne, vidí Otce.

J 5, 19 Co činí Otec, stejně činí i jeho Syn.

J 5, 23 Kdo nemá v úctě Syna, nemá v úctě ani Otce, který ho poslal.

J 16, 15 Všecko, co má Otec, jest mé.

III. Zhodnocení:

Jednota, kterou má mezi sebou Otec a Boží Syn je unikátní, s ničím nesrovnatelná, protože Ježíš Kristus je Bůh. Svědkové Jehovovi se snaží za každou cenu po svém interpretovat jasná přímá Kristova prohlášení, kde se ztotožňuje se svým Otcem. I když je jediný přípustný překlad „Otec je ve mně a já v Otcí“, používají zavádějící terminologii, která komunikuje odlišnou myšlenku oproti původnímu textu.

E) Jan 14:14

I. Překlady:

NS: Jestliže poprosíte o cokoli v mém jménu, chci to udělat.

EP: Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.

KB: Budete-li zač prositi ve jménu mém, jáť učiním.

Ř: εαν τι αιτησητε με εν τω ονοματι μου εγω ποιησω.

II, Rozbor textu a komentář:

Verze textu s osobním zájmenem „mne“ je podpořena nejranějšími manuscripty (včetně Bodmerova papyru z konce 2. st.), Codexu Sinaiticus a Codexu Vaticanus.

Druhá verze bez zájmeně „mne“ se například vyskytuje v Codexu Alexandrinus.

V Písmu nacházíme několik modlitebních vzorů:

- a) modlitba je adresovaná Ježíši a on ji vyslyší
J14, 14 Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.
- b) modlitba je adresovaná Otci a On ji vyplní v Ježíšově jménu
J 15, 16 A Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu.
- c) modlitba je vyslyšena Bohem bez použití Ježíšova jména
1. J 3, 21 Máme svobodný přístup k Bohu, oč bychom ho žádali, dostáváme od něho, protože zachováváme jeho přikázání.
- d) není doslovně zmíněno, komu je modlitba adresována, ani kdo ji naplní, ale z následujícího kontextu je zřejmé, že to je Otec
J 15, 7 Proste, oč chcete, a stane se vám.

III. Zhodnocení:

Překlad Svědků Jehovových neuvádí tuto možnou verzi s osobním zájmenem „mne“, modlit se k Ježíši je pro SJ nepřípustné, heretické. Modlí se pouze k Jehovovi, kterého uznávají jako Boha, nikoli však Ježíše Krista, který je pro ně pouze stvořenou, Bohu podřízenou bytostí. V Bibli však máme jasný příklad modlitby k Ježíši:

Sk 7, 59 Když Štěpána kamenovali, on se modlil: „Pane Ježíši, přijmi mého ducha!“

Svědkové Jehovovi sice užívají ve svých modlitbách formuli „ve jménu Ježíše Krista“, ale se svým postojem ke Kristu je to stejně jen formální dodatek.

F) Římanům 10:13

I. Překlady:

NS: Vždyť „každý, kdo vzývá Jehovovo jméno, bude zachráněn“.

EP: „každý, kdo vzývá jméno Páně, bude spasen“.

KB: Každý zajisté, kdožkoli vzýval by jméno Páně, spasen bude.

Ř: *πας γαρ ος αν επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται*

LXX: *και εσται πας, ος αν επικαλεσηται το ονομα κυριου σωθησεται (Jl 3,5)*

II. Rozbor textu a komentář:

Apoštol Pavel cituje ze Septuaginty z Joele 3, 5 (EP): Avšak každý, kdo vzývá Hospodinovo jméno, se zachrání.

Kontext Ř 10,13 ukazuje, kdo je Pán, jehož jméno máme vzývat:

9,33 Hle, kladu na Siónu kámen úrazu a skálu pohoršení, ale kdo v něho věří, nebude zahanben.

10, 9-11 Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. ...neboť Písmo praví: 'Kdo v něho věří, nebude zahanben.'

Je tu řečeno, že máme vzývat jméno Ježíše Krista - což odpovídá novozákonímu vyznání:

Sk 4,11.12 Ježíš je ten kámen, který jste vy stavitelé odmítli... není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.

1. K 1,2 povoláním svatým, spolu se všemi, kteří vzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista

Překladatelé NS vkládají do Nového zákona jméno Jehova na místa, kde si myslí, že text hovoří o Otci. Celkem se tam vyskytuje 237x. Navzdory tomu, že je to v rozporu s tisíci řeckých manuscriptů (některé z nich se datují od 2.st.). Nový zákon vždy používá slov "Pán" (řecky κυριος) a "Bůh" (řecky θεος), nikdy Jehova - dokonce ani v citacích ze Starého zákona. Svědkové Jehovovi věří, že jsou jedinými pravými následovníky Boha, protože jako jediná skupina nazývá Boha jeho "pravým" jménem Jehova.

Samotné používání jména Jehova není předmětem kritiky (až na některé připomínky ohledně doplněných samohlásek do tetragrammatonu JHVH - v hebrejštině je jméno zapsáno těmito 4 souhláskami bez samohláskových znaků). Ale heretický je způsob, jakým toto jméno používají ve své interpretaci a teologii.

Hlavní důvod, proč NS v Ř 10,13 překládá slovo "Pán" jako "Jehova" je záměr ukázat čtenáři, že Ježíš a Jahve nejsou totožní. Chce se za každou cenu v tomto biblickém textu vyhnout jasné identifikaci Ježíše jako Boha.

+ Na jakém základě tedy SJ ospravedlňují tuto praxi?

Svou teorii postavili na argumentu, že se našel manuscript LXX, na kterém je druhá polovina Deuteronomia - nazvaný Papyrus Fouad 266, datovaný do 2. - 1. st. př. Kr. Tento manuscript používá tetragrammaton JHVH namísto forem Kyrios a Theos. Z toho dále odvozují, že originální manuscript LXX, který byl napsán ve 3. - 2. st. př. Kr., také musel mít tetragrammaton na místě výrazů Kyrios a Theos. Dále implikují, že pozdější opisovači LXX svévolně nahradili za tetragrammaton Kyrios a Theos. Takže Ježíš a jeho učedníci vlastně museli mít kopie LXX s tetragrammatonem a používat ho v původním řeckém textu. Pozdější opisovači ho opět nahradili termíny Kyrios a Theos.

+ Co na to říci?

a, Samotný fakt, že jeden raný fragment LXX vyjimečně používá tetragrammaton nedokazuje, že celý původní text LXX následoval tuto praxi. Tento fragment mohl jednoduše představovat jeden typ textu LXX. Jestliže byl exklusivně používán v originálních manuscriptech, jak si potom máme vysvětlit jeho úplné vymizení z textů LXX od 4. a 5. st.?

b, I kdyby původně LXX používala tetragrammaton, nedává nám to žádné zmocnění k tomu, abychom si svévolně zahrávali s textem Nového zákona a

překládali místa s výrazy Kyrios či Theos ohledně Boha jako JHVH - což se v žádném Novém zákoně nevyskytuje, dokonce ani tehdy, jsou -li citovány pasáže ze Starého zákona

III, Zhodnocení:

Apoštol Pavel zvěstoval zjevenou pravdu o Ježíši - Bůh "JHVH", kterého židé znali jako nebeského Otce, je "κυριος" - Ježíš Kristus. V něm má celý svět přístup ke spasení, pokud v něj uvěří. Celý kontext Římanům 10 ukazuje, že se jedná o Ježíše Krista.

Argumenty Svědků Jehovových jsou velmi zavádějící a svým překladem Ř 10,13 zamlžují pravdu o Kristově božství.

G, Filipským 2:6,7

I, Překlady:

NS: ...který, ačkoli existoval v Boží podobě, neuvažoval o tom, že by něco uchvátil, totiž aby byl rovný Bohu. Ne, zřekl se sám sebe, přijal podobu otroka a stal se podobným lidem.

EP: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil

KB: Kterýž jsa v způsobu Božím, nepoložil sobě toho za loupež rovný bytí Bohu. Ale samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, podobný lidem učiněn.

Ř: ος εν μορφη θεου υπαρχων ουχ αρπαγματ ηγησατο το ειναι ισα θεω, αλλα εαυτον εκενωσεν μορφη δουλου λαβων, εν ομοιωματι ανθρωπων γενομενος. και σχηματι ευρεθεις ως ανθρωπος

II, Rozbor textu a komentář:

A, Názor Svědků Jehovových:

"Když si přečteme řecký text Filipánům 2:6 objektivně, zdaleka neříká, že Ježíš pokládal za vhodné být roven Bohu, ale ukazuje pravý opak, že to Ježíš nepokládal za vhodné. ... Ježíš, který 'držel Boha za vyššího nežli sama sebe', by se nikdy 'nesápal po rovnosti s Bohem', ale místo toho 'ponížil samého, učiněn jsa poslušným až k smrti'".

To přece není řeč o nějaké části všemohoucího Boha. Je to řeč o Ježíši Kristu, který zde dokonale ztělesňoval Pavlovu myšlenku - totiž důležitost pokory a poslušnosti vůči nadřazenému stvořiteli Jehovovi Bohu." (Měl bys věři v trojici? str. 25, 26)

B, Biblický pohled:

- + μορφη – forma , podoba, vnitřní realita nebo substance
Předpokládá objektivní realitu. Nikdo nemůže být ve „formě“ Boha, pokud není Bohem. Není to vnější podoba, ale vnitřní život, který vyzařuje Boží existenci, Boží podstatu.
- + υπαρχων – part. prez. akt. – jsa, existující
Nese myšlenku pokračující existence jako Bůh, je tím, čím byl předtím, je Bohem stále. Věčná nekonečná podstata Boha vzala na sebe tělo (J 1, 1.14).
- + ηγησατο – 3. os. sg. ind. aor. dep. sl. – považovat, mínit, míti za to, pokládat
Kristus nelpěl na své rovnosti s Otcem, neměl za nic tuto rovnost – ve smyslu že si ji nechtěl udržet, když sestoupil na zem jako člověk se svými omezeními.
- + ειναι – inf. prez. akt. - být
- + ισα – adverb. - rovný, stejný, naprosto rovnocenný, rovnocenný v množství, velikosti, kvalitě, důstojnosti
Kristus byl rovný Bohu ve smyslu vlastnictví Boží přirozenosti.
V dalších souvislostech:
L 6, 34 Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby to zase dostali nazpátek.
...ινα απολαβωσιν τα ισα.
Zj 21, 16 Jeho délka, šířka i výška jsou stejné.
...το μηκος και το πλατος και το υψος αυτης ισα εστιν.
- + αρπαγμα – loupež, kořist (akt. smysl)
cena získaná loupeží (pas. smysl)
Rozdílné interpretace:
a, něco, co již bylo uchváčeno
Ježíš před inkarnací již vlastnil rovnost s Bohem, ale rozhodl se, že se jí nebude držet
b, něco, co má být uchváčeno
Ježíš neměl potřebu ukořistit rovnost s Bohem, protože ji již měl
Vzhledem k celému kontextu, že již existoval v Boží podobě, nemohla být rovnost s Bohem věcí budoucnosti.
Ježíš nepoužil svou rovnost s Bohem, aby získal moc, nadvládu, slávu, dominantní autoritu.
- + εκενωσεν – 3. os. sg. ind. aor. akt. - vyprázdnit, učinit něco ničím
Ježíš sám sebe zmařil, pokořil se (V.8). “Nevyprázdnil se” ze svého božství, věčně byl, je a bude Bohem, manifestujícím své božské atributy. Pavlovo tvrzení, že sebe Kristus inkarnací “zmařil” zahrnuje tyto věci:
- vzdal se své předinkarnační slávy, aby žil uprostřed smrtelných lidí, aby se k nim mohl přiblížit, a přece o ni nikdy nepřišel (viz Mt 17 proměnění na hoře).
- božské atributy, jejichž užívání dobrovolně omezil, aby žil mezi lidmi a s jejich omezeními tady na zemi přidližně od roku 4 př. Kr. do roku 29 po Kr. .

Někdy si vybral, že své atributy nepoužije, jindy je použil - v zázračných činech (vševědoucnost J 2, 24, všudypřítomnost J 1, 48, všemohoucnost J 11). Nikdy však nepoužil své atributy k tomu, aby si ulehčil svůj lidský život, nikdy nezávisle na vůli svého Otce, vždy pod vedením Otce a Ducha (L 4,14, J 5, 19). Nikdy však na zemi nebyl v žádném smyslu menší než Bůh.

-v pokoře vzal na sebe "formu, podobu, stejnost" lidí (εν ομοιωματι ανθρωπων), "způsob, formu" služebníka, otroka (μορην δουλου). Tato plná lidskost zahrnovala bolest, zármutek, omezení, přesto jeho lidská podstata byla v porovnání s jinými lidmi odlišná, byl bezhříšný. Termín "otrok, služebník" zdůrazňuje jeho pokorný postoj.

"Inkarnace zahrnovala získání lidských atributů a neznamenal vzdání se božských vlastností. Inkarnací se nestal méně Bohem, než jím byl předtím, ale stal se člověkem. Nyní byl Bůh minus některé elementy svého božství, ale Bůh plus o všechno, co učinil, když na sebe vzal lidství. Nyní se jako člověk učil, co to je cítit se jako člověk. " (Reasoning from the Scripture with the Jehovah's Witnesses str. 151)

III, Zhodnocení:

Svědkové Jehovovi svým překladem a interpretací Fil 2, 6.7 zatemňují myšlenku, že Ježíš "v podobě Boha existující" byl, je a bude - to je věčná, nepřerušitelná skutečnost o Kristu, který je též božské podstaty jako jeho Otec. Místo toho obrací pozornost spíše na spekulaci, že nikdy nepřemýšlel o své ambici jako podřízené Boží stvoření uchvátit Boží postavení. Už však na základě jejich axiomu tento výklad nedává smysl, protože Boží stvoření se nikdy nemůže vyrovnat Všemohoucímu Bohu, a je tedy zbytečné soupeřit s Bohem a vzhlížet tak vysoko, když cena je nedosažitelná.

Skutečný význam textu však oslavuje Krista jako Všemohoucího Boha, který v se pokoře ponížil, nechtěl si uchovat své vyvýšené postavení, rozhodl se snížit na úroveň hříšných lidí, dobrovolně vzít na sebe lidská omezení, aniž by však ztratil svou božskou přirozenost.

To je zřejmé z celého kontextu Pavlových slov (2: 1-5) - lekce o křesťanské pokoře, ne o nadvládě jednoho nad druhým. Jako Kristus není nižší než Bůh, ale jsou rovnocenní, tak tomu má být i mezi křesťany navzájem - všichni jsou si rovni, ale mají si v pokoře sloužit a dávat si přednost, nelpět na svých právech a postavení, ale snížit se pro blaho druhých.

H, Koloským 1:15-20

I, Překlady:

NS: On je obrazem neviditelného Boha, prvorozeným všeho stvoření, protože

jeho prostřednictvím byly stvořeny všechny [jiné] věci v nebesích a na zemi, věci viditelné a věci neviditelné, ať již jsou to trůny nebo panství nebo vlády nebo autority. Všechny [jiné] věci byly stvořeny skrze něho a pro něho. Je také přede všemi [jinými] věcmi, a jeho prostřednictvím byly všechny [jiné] věci uvedeny v existenci, a je hlavou těla, sboru. Je počátkem, prvorozeným z mrtvých, aby se stal tím, kdo je ve všem první, protože [Bůh] uznal za dobré, aby v něm přebývala všechna plnost a aby skrze něho opět smířil se sebou všechny [jiné] věci, ať již jsou to věci na zemi nebo věci na nebesích, tím, že způsobil pokoj prostřednictvím krve, [kterou prolil] na mučednickém kůlu.

EP: On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi - svět viditelný i svět neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti - a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá, on jest hlavou těla - totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých - takže je to on, jenž má prvenství ve všem. Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích - protože smíření přinesla jeho oběť na kříži.

KB: Kterýž jest obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření. Nebo skrze něho stvořeny jsou všecky věci, kteréž jsou na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné, buďto trůnové neb panstva, buďto knížatstva neb mocnosti; všecko skrze něho a pro něho stvořeno jest. A on jest přede vším, a všecko jím stojí. A onť jest hlava těla církve, kterýž jest počátek a prvorozený z mrtvých, aby tak on ve všem prvotnost držel. Poněvadž se zalíbilo Otci, aby v něm všecka plnost přebývala. A skrze něho aby smířil s sebou všecko, v pokoj uvodě skrze krev kříže jeho, skrze něj, pravím, buďto ty věci, kteréž jsou na zemi, buď ty, kteréž jsou na nebi.

Ř: ος εστιν εικων του θεου αορατου, πρωτοτοκος πασην κτισεως, οτι εν αυτω εκτισθη τα παντα εν τοις ουρανοις και επι της γης, τα ορατα και τα αορατα, ειτε θρονοι ειτε κυριοτητες ειτε αρχαι ειτε εξουσιαι. τα παντα δι αυτου και αυτον εκτισται. και αυτος εστιν προ παντων και τα παντα εν αυτω συνεστηκεν, και αυτος εστιν η κεφαλη του σωματος της εκκλησιας. ος εστιν αρχη, πρωτοτοκος εκ των νεκρων, ινα γενηται εν πασιν αυτος πρωτευων, οτι εν αυτω ευδοκησεν παν το πληρωμα κατοικησαι και δι αυτου αποκαταλλαξαι τα παντα εις αυτον, ειρηνοποιησας δια του αιματος του σταυρου αυτου,

(δι αυτου) ειτε τα επι της γης ειτε τα εν τοις ουρανοις.

II, Rozbor textu a komentář:

+ Význam slov "prótotokos" (prvorozený) a "arché" (počátek) podle Svědků Jehovových:

"...Ježíš byl ve své předlidské existenci stvořená duchovní bytost, stejně

jako byli duchovními bytostmi stvořenými bohem anděle. Ani andělé ani Ježíš před svým stvořením neexistovali. Ježíš byl ve své předlidské existenci "prvorozený všeho stvoření". (Kolosanům 1:15, EP) Byl "počátek tvorstva Božího". (Zjevení 3:14, Sýkorův katolický překlad) "Počátek" (řecky arché) nelze správně vykládat, jako by znamenal, že Ježíš byl 'zahajovatel' Božího tvorstva. ... Ano, Ježíš byl stvořen Bohem jako počátek Božích neviditelných stvoření." (Měl bys věřit v trojici? str. 14)

+ Biblický pohled na slova "prótotokos" a "arché":

Neteologické použití: u L 2,7 I porodila svého prvorozeného syna... (pouze označení pro první dítě).

Teologický význam ohledně Krista:

Ř 8, 29 ...aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími. (představuje Krista jako toho, který má prvenství v této skupině).

Zj 1,5 a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých... (byl první v důležitosti - unikátní vzkříšení, má svrchovanou autoritu nad smrtí, nikoli však v pořadí vzříšených)

Kdyby chtěl Pavel sdělit, že je Kristus první stvořený tvor, použil by slova "πρωτοκτιστος" - což znamená první stvořený, ale on použil slova "πρωτοτοκος" - což znamená prvorozený v tom smyslu, že Kristus má prioritní postavení a svrchovanosti nade vším stvořením, protože je jeho Stvořitel (J 1, 3; Ži 1, 2.10). Ježíš nemůže být zároveň stvořením a Stvořitelem, v. 16 píše: ...pro něho bylo všechno stvořeno.

Slovo "arché" podle "The Complete Word Study Dictionary - New Testament" znamená: objektivně první efekt, první stvořenou věc nebo subjektivně první příčinu, zdroj stvoření ve vztahu k vesmíru nebo stvoření.

Zj 3, 14 Toto praví ten, jehož jméno jest Amen, svědek věrný a pravý, počátek stvoření Božího (η αρχη της κτισεως του θεου). Řecký text tohoto verše má daleko od tvrzení, že Kristus byl stvořen Bohem, protože je tu použit genitivní tvar "του θεου" - stvoření Boha nebo Boží, ale ne "υπο θεου" - stvoření od Boha nebo Bohem. Tento text identifikuje Krista jako první příčinu nebo zdroj stvoření, ale ne první subjekt stvoření. Ježíš je "arché" -původce a vládce nade vším. To koresponduje s tím, že je "Alfa a Omega, počátek (arché) i konec" (Zj 1,8; 21, 6; 22, 13), a pokud tyto texty označují Boha, v jakém smyslu je tedy "počátek" (arché)? Rozhodně na jako první stvořená věc.

Téměř vždy se v Novém zákoně "arché", ve spojení s osobou, používá ve smyslu vládce určitého druhu:

L 20, 20... aby jej přistihli při výroku, pro nějž by ho mohli vydat vladařově (arché) moci a soudu.

Juda 6 Také anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení (archén)

V kontextu komentovaného textu z Koloským se dále vyskytuje "archai" v

plurálu 3x :

1,16 vlády; 2,10 mocností; 2,15 mocnost.

V Kol 1,17 je psáno, že "on předchází všechno". Sloveso "estin" (je) se nachází v přítomném čase, což se zdá, že indikuje věčnou, nekonečnou existenci. Pavel dále pokračuje "všechno v něm spočívá". Athanasius, raný církevní otec (296-373) komentuje tuto skutečnost tak, že jeho moc je nade všemi věcmi, všude, nic není ponecháno prázdnotě bez jeho přítomnosti, je dárce a udržovatelem života, drží vesmír pohromadě, řídí věci podle své vůle a potěšení, což působí dokonalou jednotu přírody a harmonickou vládu zákona. (Reasoning from the Scripture with the Jehovah's Witnesses str. 80)

Pavel znovu ve v. 18 podtrhuje unikátní Kristovo postavení jako svrchovaného vládce - ...takže je to on, jenž má prvenství ve všem (εν πασιν αυτος πρω τευων). On je Stvořitel, a proto si zaslouží prvenství.

+ Ježíš jako Stvořitel:

Kol 1, 16 ...v něm (εν αυτω) bylo stvořeno všechno (τα παντα) na nebi i na zemi ... a všechno je stvořeno skrze něho (δι' αυτου) a pro něho (εις αυτον).

Tento text je dvakrát doslovně aplikován na Boha Hospodina:

Ř 11, 26 Vždyť z něho a skrze něho a pro něho je všecko.

Ži 2, 10 ...Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, ...

Vše bylo stvořeno "v" něm, protože stvoření povstalo jeho osobou a mocí. On je jeho prvotní příčinou, jeho původním zdrojem a duchovní lokalitou.

Svědkové Jehovovi chtějí ukázat, že Ježíš hrál pouze druhotnou roli ve stvoření jako Jehovův partner po jeho boku, protože v Novém zákoně je přece řečeno, že Bůh učinil svět skrze (řecky dia) Krista.

Je pravdou, že řecká předložka "dia" (skrze) se několikrát používá na Kristovu roli jako Stvořitele vesmíru (J1, 3; 1. K 8, 6), ale Nový zákon také tvrdí, že svět povstal skrze Boha Ř 11, 36) a specificky skrze Otce (Ži 2, 10). Předložka "dia" se nedá sama o sobě považovat za označení sekundární, nižší role. Je také důležité poukázat na biblické učení, že jenom Bůh je Stvořitel: Iz 44, 24 "Já jsem Hospodin, já konám všechno:sám nebesa roztahuji, překlenujím zemi. Kdo byl se mnou?" Jestliže je tedy sám Hospodin Stvořitel, pak musí být s Kristem identičtí.

Všechny věci byly stvořeny "pro" Krista ve smyslu, že On je ten konečný důvod, proč existují. Jsou tu proto, aby sloužily jeho vůli a přinášely mu slávu.

+ "πληρωμα" - plnost

Tento termín se nachází 17x v Novém zákoně, ale jsou pouze 4 místa, jejichž význam je paralelní s touto pasáží:

Ef 1, 23 (církev), která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest.

Ef 3, 19 poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání, a dát se prostoupit vší plností Boží.

Ef 4, 13 až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.

Kol 2, 9 V něm je přece vtělena všechna plnost božství.

Kalvín chápal Pavlovo použití slova "plnost" jako "plnost spravedlnosti, moudrosti, moci a každého požehnání."

Jiní interpretují výraz jako "plnost milosti, celé charismatické bohatství Boha."

Nejbližší výklad však je "plnost" jako odkaz na božství Kristovo - "Bůh v celé své plnosti, úplná Boží bytost, celek božské moci a atributů". Podobné vyjádření vidíme v Kol 2, 9. Je důležité, že Pavel říká, že "všechna" plnost přebývá v Kristu. Pavel prohlašuje, že Ježíš není pouze jedna z božských bytostí. On je Prostředníkem mezi Bohem a světem, a všechny atributy a aktivity Boží jsou umístěny v něm, ne pouze jejich část. (The Expositor's Bible Commentary str. 185, 186)

+ Spekulace v NS:

Svědkové Jehovovi v celé pasáži Kol 1, 15-20 přidali do svého překladu 5x slovo "jiné" v hranatých závorkách []. Na str. 1547 NS vysvětlují: "Jednoduché hranaté závorky [] uzavírají vložená slova, která doplňují smysl českého textu."

Ve skutečnosti však naprosto změnil význam celého textu. Jejich úmysl je zřejmý - vtláčit myšlenku, že Ježíš Kristus je stvořená bytost, a tedy nemůže být identický se Všemohoucím Bohem. Avšak slovo "jiné" se v řeckém textu vůbec nevyskytuje. Naopak Pavel psal do Kolos proti takovým zastáncům gnóze, kteří tvrdili, že Ježíš byl první z mnoha jiných stvořených prostředníků mezi Bohem a lidmi.

Nakonec obvyklý překlad slova "σταυρος" v Překlade NS -mučednický kůl. Svědkové Jehovovi odmítají kříž jako křesťanský symbol Kristovy smrti.

III, Zhodnocení:

Ježíš je v této biblické pasáži glorifikován jako Stvořitel světa, který má svrchovanou autoritu nade vším stvořením a umožnil svou obětí smíření "všeho, co jest na zemi i na nebesích". Je Bohem, pro něhož je všechno stvořeno, aby mu vše vzdávalo čest a chválu. Svědkové se v této pasáži pokouší prosadit heretickou myšlenku, že Kristus je stvoření Boží, ale biblické argumenty stojí jasně proti nim. I přes jejich spekulace se dá dokázat, že jsou ve skutečnosti na straně gnostických učitelů, které Pavel v dopise do Kolos odhalil jako heretiky, a obhájil prvenství a jedinečnost Krista jako Všemohoucího Boha.

CH, Židům 1:8,9

I, Překlady:

NS: Ale o Synovi: "Bůh je po celou věčnost tvým trůnem a žezlo tvého království je žezlo přímosti. Miloval jsi spravedlnost a nenáviděl jsi bezzákonnost. Proto tě Bůh, tvůj Bůh, pomazal olejem jásání víc než tvé společníky."

EP: O Synovi však: "Tvůj trůn, Bože, je na věky věků a žezlo práva je žezlem tvého království. Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost, proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj olejem radosti nad všechny tvé druhy."

KB: Ale k Synu dí: "Stolice tvá, ó Bože, na věky věků, berla pravosti jest berla království tvého. Miloval jsi spravedlnost, a nenáviděl jsi nepravosti, protože pomazal tebe, ó Bože, Bůh tvůj olejem veselé nad spoluúčastníky tvé."

Ř: προς δε τον υιον. ο θρονος σου ο θεος εις τον αιωνα του αιωνος , και η ραβδος της ευθυτητος ραβδος της βασιλειας σου. ηγαπησας δικαιοσυνην και εμισησας ανομιαν. δια τουτο εχρισεν σε ο θεος ο θεος σου ελαιον αγαλλιασεως παρα μετοχους σου.

LXX (Ž 44 (45), 6.7) : ο θρονος σου , ο θεος εις τον αιωνα του αιωνος, ραβδος ευθυτητος η ραβδος της βασιλειας σου. ηγαπησαν δικαιοσυνην και εμισησας ανομιαν. δια τουτο εχρισεν σε ο θεος ο θεος σου ελαιον αγαλλιασεως παρα τους μετοχους σου.

II, Rozbor textu a komentář:

Autor knihy cituje v Ži 1, 8.9 místo ze Septuaginty ze Ž 44 (45), 6.7.

Celý kontext kapitoly hovoří o Ježíši Kristu, který je tu vyvyšován jako Bůh, Stvořitel, Udržovatel, Vlastník, Spasitel:

1, 2 (Bůh) k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něho stvořil i věky

1, 3 On, ... výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem, ... dokonal očištění od hříchů

1, 4 stal se o to vznešenějším než andělé

1, 6 "Ať se mu pokloní (προσκυνησασαν) všichni andělé Boží!"

Svědkové Jehovovi tvrdí, Ježíš Kristus je stvořená duchovní bytost, nejvyšší anděl. Zde čteme příkaz, že se všichni andělé mají poklonit Kristu, je tu použito sloveso "proskyneó", které znamená uctívat. Ale uctívání patří jen Bohu a nikomu jinému:

Mt 4, 10: Hospodinu, Bohu svému se budeš klanět a jeho jediného uctívat.

Zj 22, 8.9: A když jsem to uslyšel a spatřil, padl jsem na kolena (προσκυνησαι) k nohám anděla, který mi to oznamoval. Ale on mi řekl: "Střez se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratři proroci a ti, kdo se drží slov této knihy. Před Bohem poklekni (προσκυνησον)!"

Je zakázáno uctívat (řecky "proskyneó") anděly, takže z této celé úvahy vyplývá, že Ježíš, pokud se mu ostatní andělé klaní a jejich uctívání je legitimní, musí být Všemohoucí Bůh.

1, 10-12 "Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi, i nebesa jsou dílem tvých rukou... a tvá léta nikdy neustanou."

Tento oddíl Písma je citován ze Ž 102, 25-27, kde se v kontextu hovoří o Bohu Jahve. Kdyby Syn nebyl Jahve, nemohl by pisatel Židům citovat tato slova o Hospodinu a aplikovat je na Krista, aby tím dokázal, že je vyšší než všichni andělé.

K verši Ži 1, 8 poznamenávají Svědkové Jehovovi toto: " O Šalomounovi, který mohl být králem původně oslovaným ve 45. žalmu, bylo řečeno, že seděl na "Jehovově trůnu." /1. Par. 29:23, NS/ V souladu se skutečností, že Bůh je "trůnem" neboli zdrojem a podporovatelem Kristova kralování, ukazují Daniel 7:13, 14 a Lukáš 1:32, že Kristu takovou autoritu udílí Bůh." (Rozmlouvat z Písma str. 238)

Tak Svědkové Jehovovi ospravedlňují svůj překlad : "...Bůh je po celou věčnost tvým trůnem..." Hlavní důraz přesouvají na tvrzení, že Bůh je zdrojem Ježíšovy autority.

V řeckém textu stojí: "ο θρονος σου ο θεος εις τον αιωνα του αιωνος". "Linguistic Key to the Greek New Testament" identifikuje tvar "ο θεος" jako vokativ (5. pád). Člen užitý s vokativem je tu vzhledem k semitskému vlivu.

I když někteří překladatelé užívají tento tvar v nominativu, kontext naznačuje, že se jedná o vokativ. Oslovení "Bože" patří Synovi.

V Písmu není trůn zdrojem něčí autority, ale pozice nebo místo, ze kterého někdo vládne. Nebe se nazývá "Božím trůnem" (Mt 5, 34). Samozřejmě Bůh neodvozuje svou autoritu od nebes, od nikoho ani ničeho! Jestliže je Syn větší než všichni andělé, a celý smysl tohoto textu je pouze myšlenka, že On odvozuje svou autoritu od Boha, pak není o nic větší nebo unikátnější než ostatní andělé, kteří jsou podřízeni Boží autoritě.

Stejná polemika platí i o verši 1, 9, zda první výraz "ο θεος" je ve tvaru vokativu nebo nominativu. Opět vzhledem k celému kontextu je pravděpodobnější, že je tu Kristus oslovován vokativem (5. pádem) jako Bůh. Proč by jinak pisatel chtěl 2x sdělovat skutečnost, jak to překládá NS: "Proto tě Bůh, tvůj Bůh pomazal." ?

III, Zhodnocení:

Celá první kapitola Židům svědčí o tom, že Ježíš Kristus, Syn, je sám Bohem. Je Stvořitelem, kterému přísluší uctívání. Stejně jako i na jiných místech Nového

zákona tu vidíme záměr pisatele představit Boha Jahve, kterého židé znali ze Starého zákona, v novém světle - jako Ježíše Krista. Jsou naprosto identičtí a svědectví Písma je nezvratné.

Tuto skutečnost Svědkové Jehovovi nechtějí připustit, proto se snaží zamlžit svým překladem a výkladem podstatnou myšlenku o Kristově božství. Přesouvají důraz na druhotný význam, a tak rozměňují čirou biblickou pravdu.

III, ZÁVĚR

Překlad NS je naprosto tendenční a zavádějící překlad, co se týče christologických biblických textů. Překladatelé přistupují k řeckému textu již s předpojatým úmyslem - nepohodlné texty na téma božství Ježíše Krista překládají tak, že podávají vlastní teologický výklad Svědků Jehovových a překrucují původní autorův záměr sdělení. To je zásadní hrubá chyba v oblasti biblické exegeze a hermeneutiky. Dělalí to různými způsoby: parafrázováním textu, přidáváním výrazů, které nejsou v původním řeckém textu, spekulací s gramatickými pravidly, nesprávným překladem řeckých pojmů, vlastní specifickou zavádějící terminologií.

Svědkové Jehovovi odmítají základní křesťanské krédo - víru v božství Ježíše Krista, a tak se vlastně stávají moderními pokračovateli staré hereze ariánství. Degradovali Ježíše Krista na pouhé stvoření, anděla, kterého nesmějí uctívat ani se k němu modlit. Naštěstí se církev už v raných počátcích proti takovým teologickým spekulacím a odpadlickému učení postavila a odsoudila je. Ariánství jako hereze bylo odmítnuto na koncilu v Nicaei r. 325. Křesťanská církev, která uznává autoritu inspirovaného Písma a hledá Boží schválení, oslavuje Ježíše Krista jako Všemohoucího Boha, který je identický s Bohem Starého zákona Jahve. Zkoumáme -li Písmo upřímně a nezaujatě, nemůžeme jinak, než zvolat: "Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!" (Zj 5, 13)

Kéž je tato práce pomoci všem, kteří se s Překladem nového světa Svědků Jehovových setkají, aby objektivně zvážili všechny uvedené skutečnosti a viděli, že nemají v rukou jen další ze seriózních biblických překladů, ale ideologický nástroj, kterým Společnost Strážná věž roztrhuje své zhoubné učení.

IV, POUŽITÁ LITERATURA

Překlad nového světa Svatých písem, 1991, Watch Tower and Tract Society
Měl bys věřit v trojici?, 1980, Watch Tower and Tract Society
Rozmlouvat z Písma, Watch Tower and Tract Society, samizdat

Ekumenický překlad Bible, 1989
 Bible svatá podle posledního vydání kralického z roku 1613
 Greek-English New Testament, Nestle-Aland, 1992, Stuttgart
 Řecko-český slovník k novému zákonu, J. Souček, 1994, Kalich-Praha
 Mluvnice řeckého jazyka, 1991, Scriptum Praha
 Linguistic Key to the New Testament, F. Rienecker-C. Rogers, 1980, USA
 The Kingdom of the Cults, W. Martin, 1992, USA
 The Jehovah's Witnesses' New New Testament, R. Countess, 1982, USA
 Jehovah's Witnesses, A. Hoekema, 1990, USA
 Krize svědomí, R. Franz, 1994, Ostrava
 Why You Should Believe in the Trinity, R. Bowman, 1989, USA
 Reasoning from the Scripture with the Jehovah's Witnesses, R. Rhodes,
 1993, USA
 Scripture Twisting, J. Sire, 1980, USA
 Apostles of Denial, E. Gruss, 1970, USA
 We Left JW's a Non-prophet Organization, E. Gruss, 1974, USA
 A Layman's Guide to Interpreting Bible, W. Henrichsen, 1985, USA
 Our Bible and the Ancient Manuscripts, F. Kenyon, 1941, London
 Early Manuscripts and Modern Translations of the New Testament, P.
 Comfort, 1990, USA
 The Expositor's Bible Commentary, Volume 9 John-Acts, 1981, USA
 The Anchor Bible, The Gospel According to John, R. Brown, 1970, USA
 Handkonkordanz zum Griechi, A. Schmoller, 1982, Stuttgart
 Encyclopedia of Bible Difficulties, G. Archer, 1982, USA
 The Complete Word Study Dictionary-New Testament, S. Zodhiates, 1993,
 USA
 Septuaginta, edidit A. Rahlfs, 1952, Stuttgart